

**Základní škola, Brno, Novolíšeňská 10,
628 00 Brno**

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se od 1. ledna 2005 podle nového školského zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání řadí mezi zařízení pro zájmové vzdělávání.

Školní družina se řídí vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Školní družina zajišťuje výchovné, vzdělávací, zájmové a tematické rekreační činnosti pro žáky a systematicky pečuje o naplňování jejich volného času.

I. Činnost školní družiny

Školní družina :

- poskytuje žákům zájmové vzdělávání
- vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Ředitel může přerušit činnost školní družiny v době školních prázdnin
- může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna
- organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Ale také i pro ostatní žáky školy organizuje různé příležitostné kulturní a sportovní akce
- organizuje činnost zájmových kroužků (keramický, sportovní apod.) a pečuje tak o nadané děti rozvíjením jejich vloh a nadání
- umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování, při níž respektuje zdravotní znevýhodnění žáků (dyslektik, dysgrafik...). Formou didaktických her napomáhá ke zlepšování tohoto znevýhodnění.

Formy činnosti školní družiny :

1. **Pravidelná činnost** – vyplývá z týdenní skladby zaměstnání. Rozvíjí osobnost žáka, jeho schopnosti a pohybové dovednosti, poznání. Zahrnuje i práci v zájmových útvarech.
2. **Příležitostné akce** – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení. Jsou to např. besídky, slavnosti, víkendové akce, soutěže apod. Někdy jsou určeny i rodičům.
3. **Spontánní aktivity** – zahrnují volné hry dětí při klidových činnostech, na vycházce, po obědě; spontánní hry v rámci pobytu dětí v ranní či tzv. koncové družině, kdy jsou spojována oddělení.
4. **Odpočinkové činnosti** – mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dle potřeby i během dne. Mezi klidové odpočinkové činnosti patří klid na koberci, na lůžku, klidové hry, poslechové činnosti apod., jejichž náplň plní psychohygienické poslání. Činnosti, kde převažuje aktivní odpočinek – závodivé a pohybové hry při pobytu venku apod. – kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.

5. **Příprava na vyučování** – nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale patří sem i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, kterými upevňujeme a rozšiřujeme poznatky dětí získané ve školním vyučování. Po domluvě s rodiči a třídní učitelkou si někteří žáci ve školní družině vypracovávají domácí úkoly. Vychovatelka zajistí žákům odpovídající klidné prostředí. Tato činnost je zařazována až po relaxačních a odpočinkových činnostech, ne však před 15:00 hod.

II. Účastníci činnosti školní družiny

- Do školní družiny jsou přednostně přijímáni žáci 1. stupně základní školy, do naplnění kapacity jsou přednostně přijímáni žáci nižších ročníků.
- K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci 2. stupně základní školy, pokud není naplněna kapacita školní družiny.
- O přijetí účastníka k činnosti školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky - zápisního lístku. Její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Poskytují informace o zdravotním stavu účastníka, telefonické spojení na zákonné zástupce a další důležité údaje.
- Ředitel může rozhodnout o vyloučení účastníka ze školní družiny, pokud tento účastník soustavně nebo nějakým významným způsobem porušil vnitřní řád školní družiny, kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních nebo z jiných zvláště závažných důvodů.
- Ředitel stanoví způsob evidence účastníků pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání. Docházka dětí v jednotlivých odděleních je evidována v Přehledu výchovně vzdělávací práce, docházka do ranní a konečné družiny v Docházkovém sešitě, docházka do zájmových kroužků ve Výkazu o kroužku. Účast dětí na akcích školní družiny je evidována na základě přihlášky na tuto akci.
- Účastníci pravidelné denní docházky do školní družiny se zařazují do oddělení.
- Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.
- V oddělení je možné individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
- Ředitel stanoví nejvyšší počet účastníků na jednu vychovatelku s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména na jejich bezpečnost.

III. Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině

- Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu.
- Výši úplaty za školské služby ve školní družině stanoví ředitel školy, a to ve výši **150 Kč** měsíčně, tj. **1500 Kč** ročně.
- Úplata je hrazena jedenkrát za rok částkou **1500 Kč** složenkou nebo bankovním převodem na účet školy.
- Splatnost úplaty je vždy do **15. července** před začátkem nového školního roku.
- V případě přerušeni docházky do školní družiny nebo odhlášení účastníka ze školní družiny se úplata nevrací.

IV. Provoz školní družiny

1. Ranní družina začíná v 6.00 hod. (před zahájením školního vyučování)

- Paní vychovatelka odemyká školu, šatny a místnost ranní družiny, která je umístěna v přízemí ve střední sekci. Je vybavena zvonkem u dveří k šatnám 1. stupně.
- Děti se do ranní družiny scházejí do **7:15** hod.
- Následuje odpočinková a relaxační činnost do 7:40 hod.
- V **7:40** hod. odvádí paní vychovatelka děti do tříd a předává je třídní učitelce. Do 8:00 hod. vykonává dozor u šaten.

2. Odpolední družina začíná po skončení dopoledního vyučování.

- Paní vychovatelky přebírají ve třídách děti ze ŠD od třídní učitelky a dle rozpisu s nimi odcházejí na oběd. V případě, že oddělení navštěvují děti z různých tříd, odvádí třídní učitelky tyto děti do příslušných místností (heren ŠD), kde děti předají paní vychovatelce.
- Po obědě do 14:00 hod. následují odpočinkové a zájmové činnosti.
- Od 14:00 do 15:00 hod. odchází paní vychovatelka s dětmi na vycházku. V době vycházky nejsou děti uvolňovány.
- Po 15. hodině část dětí odchází domů, paní vychovatelky dohlíží na odchody dětí, vykonávají dozor v šatně. Zbývající děti jsou rozděleny do dvou skupin. V herně ranní družiny zůstávají děti z 1. tříd a děti z 2. a vyšších tříd odchází s druhou paní vychovatelkou do třídy v přízemí.
- Od 15:00 do 15:30 hod. probíhá příprava na vyučování formou didaktických her.
- Ve stejnou dobu (tedy od 15:00 do 17:00 hod.) rozvíjejí svou činnost i kroužky ŠD (keramika, tvořivá dílnička, tělovýchovný, taneční kroužek, aerobik). Paní vychovatelky, které vedou kroužek osobně přebírají děti z jednotlivých oddělení školní družiny.
- **Provoz školní družiny končí v 17:00 hod.**

3. Provoz školní družiny o prázdninách.

- **Provoz školní družiny o hlavních prázdninách** je pouze v přípravném týdnu od 6:30 do 16:00 hodin. Děti se scházejí do 9:00 hodin. Poplatek činí 20 Kč na den za každé dítě bez ohledu na dobu strávenou ve školní družině.
- **Provoz školní družiny o vedlejších prázdninách** (podzimních, vánočních, pololetních, jarních a velikonočních) **není.**

V. Vnitřní režim školní družiny – práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců

- Docházka do školní družiny a zájmových kroužků je po přihlášení a přijetí žáka povinná.
- Nepřítomnost žáka ve školní družině je zákonný zástupce povinen omluvit. Předem známou nepřítomnost žáka oznámí paní vychovatelce písemně.
- Odchytky od docházky nebo způsobu odchodu z družiny sdělí rodiče vychovatelce rovněž písemně.
- Žák může být uvolněn ze školní družiny i v dobu neuváděnou v zápisním lístku, ale pouze na základě písemné omluvenky. Omluvenka musí obsahovat datum, hodinu odchodu ze školní družiny, zda žák odchází sám nebo v doprovodu jiné osoby a podpis rodičů. Telefonicky jen výjimečně ze závažných důvodů!
- Po domluvě s rodiči určí ředitel školy dobu odchodů žáků (možné intervaly odchodů žáků či jejich vyzvedávání) tak, aby strukturu činnosti školní družiny bylo možné dodržovat a činnost tak nebyla narušována odchody žáků. Týká se to zejména zachování doby vycházky mezi 14. a 15. hodinou.
- Rodiče informují paní vychovatelku o změně zdravotní způsobilosti, o zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech (změna tel.číslo, bydliště apod.)
- Žáci dodržují příchod do ranní družiny do 7:15 hodin, aby svým pozdním příchodem nenarušovali činnost školní družiny.
- Stravování žáků probíhá podle rozpisu ve školní jídelně. V jídelně se žáci chovají ukázněně a dodržují hygienická a společenská pravidla stolování. Řídí se pokyny paní vychovatelek a pracovníků, kteří vykonávají nad žáky dozor.
- Při exkurzích, výletech a jiných činnostech pořádaných školní družinou vystupují žáci ukázněně a řídí se pokyny paní vychovatelek nebo jiných pověřených osob.
- Žáci se ve vztahu k dospělým i vzájemně mezi sebou řídí zásadami slušného chování.
- Žáci respektují pokyny paní vychovatelek školní družiny a ostatních zaměstnanců školy.
- Žáci samovolně neopouštějí hernu (učebny), jen s vědomím paní vychovatelky.
- Na vyzvání ředitele školy, vedoucí vychovatelky nebo vychovatelky se zákonní zástupci osobně zúčastní projednání závažných otázek týkajících se výchovných problémů žáka.
- Při odchodu ze školní družiny odvádí paní vychovatelka žáka do šaten a předává rodičům ve vestibulu školy. Rodiče nevstupují do prostoru šaten a školy.
- Žáci nepřinášejí do školní družiny větší částky peněz nebo cenné věci. Škola nenesení odpovědnost za ztrátu nebo poškození těchto předmětů. Mobilní telefony, fotoaparáty a audiopřístroje nelze používat v době zájmové činnosti.
- Žákům není dovoleno žvýkání v prostorách školy, nošení čepice mimo prostor šaten.
- Instalace fontánek s pitnou vodou přispívá k zajištění pitného režimu ve školní družině. Žáci si mohou nosit i vlastní nápoje z domova.
- Zákonní zástupci žáků mají právo na informace o průběhu a výsledcích zájmového vzdělávání a poradenské služby. Dále mají právo vyjadřovat se k rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí jejich zájmového vzdělávání.

Nevyzvednuté dítě v ŠD – postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do stanovené doby

Jsou případy, kdy dítě, jehož rodiče si vyhradili jeho osobní vyzvedávání, zůstane ve školní družině po skončení jejího provozu. Pokud si dítě nikdo nevyzvedne do doby ukončení provozu školní družiny, paní vychovatelka uvědomí jeho zákonné zástupce, popř. jiné kontaktní osoby uváděné na zápisním lístku. Pro tento případ je velice vhodné i důležité uvádět telefonní kontakty i na jiné osoby než jsou jeho rodiče (prarodiče, sousedé...).

Dítě, které zůstalo ve školní družině bez jakéhokoliv zázemí, se posuzuje jako dítě vyžadující okamžitou pomoc. Proto po využití všech rodiči uvedených kontaktů paní vychovatelka o vzniklé situaci informuje sociální pracovníci ÚMČ Brno Líšeň. Jako náhradní řešení pro krajní případ paní vychovatelka kontaktuje sociální pracovníci Městské policie nebo Policie ČR.

Důležité je minimalizovat stresování dítěte, které se tímto dostalo do nezáviděníhodné situace.

VI. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

- Za bezpečnost žáků v družině odpovídá vychovatelka.
- Žák nenosí do družiny nepatřičné předměty, které by mohly ohrozit kázeň nebo bezpečnost jeho i ostatních spolužáků.
- Vychovatelka chrání žáky před všemi formami zneužívání a před kontaktem s narkotiky a psychotropními látkami.
- Vychovatelka chrání žáky před fyzickým nebo psychickým násilím, nedbalým zacházením, před sociálně patologickými jevy. Využívá k tomu preventivního programu ve školní družině.
- Vychovatelka osobně přebírá žáky od třídní učitelky a zajišťuje tak bezpečné přechody žáků do školní družiny. V opačném případě předává žáky z ranní družiny třídní učitelce.
- Žáci dbají na bezpečnost svoji i svých spolužáků. Případný úraz okamžitě oznámí vychovatelce.
- V případě úrazu vychovatelka zajistí jeho ošetření u zdravotníka školy. Pokud to zranění vyžaduje, zajistí lékařskou pomoc. Uvědomí rodiče a provede záznam do Knihy úrazů.
- Větrání místnosti zajišťuje průběžně vychovatelka.
- Žáci nesmí vylézat na parapety, stoly a židle.
- S nůžkami a ostatními ostrými předměty pracují žáci pouze v přítomnosti vychovatelky.
- Při činnosti organizované mimo objekt školní družiny nebo školy odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jedna vychovatelka.
- Při vyšším počtu žáků nebo vyžaduje-li to náročnost zajištění dozoru nad žáky v prostředí, v němž se budou pohybovat, může ředitel školy určit další pracovníky odpovídající za bezpečnost žáků.
- Vychovatelka důrazně upozorní na nebezpečné předměty a části využívaných prostorů (např. zpracování a vyvěšení provozního řádu keramické dílny). Dbá na pravidelnou kontrolu prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti.
- Vychovatelka seznámí žáky s řádem školní družiny a dohlíží na dodržování jeho pravidel.
- Na začátku školního roku i před jednotlivými prázdninami vychovatelka poučí žáky o jejich chování a dodržování základních principů BOZP. Termín poučení zapíše do přehledu výchovně vzdělávací práce.

VII. Zacházení s majetkem školy a školní družiny

- Se zapůjčenými pomůckami, hračkami a materiálním vybavením družiny zachází žák opatrně a šetrně.
- Není dovoleno manipulovat se školním zařízením v nepřítomnosti vychovatelky. Platí pro všechny prostory školy – herny, chodby, záchody apod.
- Žáci šetrně zacházejí s nábytkem a celkovým vybavením učeben a heren.
- Půjčování her a hraček probíhá s vědomím a svolením vychovatelky.
- Každé poškození nebo závadu v herně (učebně) hlásí žák vychovatelce. Škodu nahradí žák, který ji způsobil. Nejistí – li se viník, pak celé oddělení. Při ztrátě hry (pomůcky) zakoupí žák nové. Při poškození uhradí žák částku předepsanou školou.
- Veškeré poškozování vnitřních a vnějších stěn budovy, nábytku a zařízení školní družiny bude posuzováno podle platných zákonů ČR – případné škody úmyslné nebo z nedbalosti uhradí žák prostřednictvím svých zákonných zástupců.
- Při odchodu žáci uklidí hernu (učebnu), zvednou židle na lavice.
- Během dne udržují hernu (učebnu) v pořádku.

V Brně dne 1.9.2016

.....
RNDr. Josef Novák
ředitel školy